

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 31.1.2012 г.
COM(2011) 875 final

ДОКЛАД НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТА

**за резултата от преразглеждането на приложение X към Директива 2000/60/ЕО на
Европейския парламент и на Съвета за приоритетните вещества в областта на
политиката за водите**

(текст от значение за ЕИП)

{SEC(2011) 1544 final}

СЪДЪРЖАНИЕ

1.	Правен контекст	3
2.	Резюме на техническия процес и консултантската дейност	4
3.	Резюме на резултата от преразглеждането	4
3.1.	Въведение	4
3.2.	Преразглеждане на съществуващите приоритетни вещества	4
3.3.	Определяне на нови приоритетни вещества	4
3.4.	Преразглеждане на веществата в приложение III към Директива 2008/105/ЕО ..	4
3.5.	Определяне на мерки за контрол на равнище ЕС	4
3.6.	Други резултати	4
4.	Перспективи за бъдещи преразглеждания на приложение X към Директива 2000/60/ЕО	4

1. ПРАВЕН КОНТЕКСТ

Член 16, параграф 4 от Рамковата директива за водите (РДВ, 2006/60/ЕО)¹ изисква Комисията да преразглежда редовно приложение Х, което съдържа списъка на приоритетните вещества в областта на политиката за водите, определени сред веществата, създаващи значителен риск за или посредством водната среда. Член 16, параграф 2 посочва критериите за определяне на приоритетни вещества. В допълнение член 16, параграф 3 изисква Комисията да определя приоритетни опасни вещества, подгрупа на приоритетните вещества, характеризиращи се с тяхната устойчивост, биоаккумуляция и токсичност или бъдещи еквивалентно безпокойство.

Член 16, параграф 6 изисква Комисията да представя предложения за контрол на прогресивното намаляване на заустванията, емисиите и увредите от приоритетните вещества и на пълното или поэтапно преустановяване на емисиите, заустванията и увредите от приоритетните опасни вещества. Същият член посочва и срок от 20 години за постигане на пълното или поэтапно преустановяване, считано от датата на въвеждане на мерките за контрол.

Съществуващият списък на 33 приоритетни вещества е създаден с Решение № 2455/2001/ЕО² и изменен с Директива 2008/105/ЕО³ (ДСКОС). Тази директива определя също и стандарти за качество на околната среда (СКОС) за всичките 33 приоритетни вещества и за 8 други замърсителя, които вече са били уредени на равнище ЕС съгласно съществуващото законодателство.

Член 8 от ДСКОС изисква, в рамките на преразглеждането на приложение Х към РДВ, Комисията *inter alia* да разглежда веществата от приложение III към тази директива, за евентуално определяне като „приоритетни вещества“ или „приоритетни опасни вещества“. До 2011 г. Комисията следва да докладва на Европейския парламент и на Съвета резултатите от преразглеждането и да придружи доклада, ако е необходимо, със съответните предложения, по-конкретно, предложения за определяне на нови приоритетни вещества или приоритетни опасни вещества, или да определи някои приоритетни вещества като приоритетни опасни вещества, както и да създаде необходимите СКОС съответно за повърхностните води, седимента или живата част на екосистемата.

Настоящият доклад е докладът на Комисията съгласно изискването на член 8 от ДСКОС. Той е придружен от предложение на Комисията за директива, която да изменя Директиви 2000/60/ЕО и 2008/205/ЕО относно приоритетните вещества в областта на политиката за водите.

¹ Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2000 г. относно приоритетните вещества в областта на политиката за водите [ОВ L327, 22.12.2000 г.]. <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:02000L0060-20090113:EN:NOT>

² Решение № 2455/2001/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 ноември 2001 г. за определяне на списък на приоритетните вещества в областта на политиката за водите. ОВ L 331, 15.12.2001 г., стр. 1.

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2001:331:0001:0005:EN:PDF>

³ Директива 2008/105/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. за определяне на стандарти за качество на околната среда в областта на политиката за водите. ОВ L 348, 24.12.2008 г., стр. 84.

2. РЕЗЮМЕ НА ТЕХНИЧЕСКИЯ ПРОЦЕС И КОНСУЛТАНТСКАТА ДЕЙНОСТ

Техническата работа по преразглеждането се ръководеше от ГД „Околна среда“ и JRC и беше осъществена от редица експерти. Те включваха членове на работната група по химичните въпроси (WG E) по Стратегията за общо прилагане (СОП) на РДВ⁴ и консултанти, наети от Комисията. В състава на WG E са включени генерални дирекции на Комисията, държави-членки и заинтересовани организации, включително редица европейски отраслови асоциации, НПО и междуправителствени организации.

WG E допринесе значително за преразглеждането, като оказва съдействие при събирането на данни (включително данни от мониторинг и данни за опасността), в процеса на определяне на нови приоритетните вещества, при актуализирането на Техническите насоки за определяне на СКОС и за получаването на СКОС. Работната група оказва съдействие също и за преразглеждането на приоритетните вещества (СКОС и приоритетното опасно състояние).

Проектът на СКОС беше представен на Научния комитет по рисковете за здравето и околната среда (НКРЗОС)⁵ за мнение.

Преразглеждането е придружено от оценка на въздействието, изготвено от Управителната група за оценка на въздействието, съставена от службите на Комисията и по договор с консултантско дружество. Изпълнителят е изготвил индивидуални доклади за въздействието на веществата, вземайки предвид заключенията от техническата работа и допълнителните материали от WG E и от другите заинтересовани страни, които не са представени в тази работна група.

Комитетът за оценка на въздействието обсъди доклада за оценка на въздействието на свое заседание на 22 юни 2011 г. Коментарите, направени от комитета, са разгледани в Окончателния доклад за оценка на въздействието SEC(2011)1545.

3. РЕЗЮМЕ НА РЕЗУЛТАТА ОТ ПРЕРАЗГЛЕЖДАНЕТО

3.1. Въведение

Преразглеждането на приложение X към Директива 2000/60/ЕО е извършено съгласно изискванията на РДВ. Техническите подробности на преразглеждането са обяснени в придружаващия работен документ на службите на комисията SEC(2011)1544.

3.2. Преразглеждане на съществуващите приоритетни вещества

В резултат на техническото преразглеждане и предвид наличната нова информация са предложени следните промени в съществуващите СКОС:

- предлага се да бъдат актуализирани СКОС за водите на следните съществуващи приоритетни вещества: антрацен, флуорантен, нафталин, полиароматни въглеродороди, полибромирани дифенил етери, олово и никел.

⁴ http://ec.europa.eu/environment/water/water-framework/objectives/implementation_en.htm

⁵ НКРЗОС е един от научните комитети, предоставящи на Комисията независимо становище. Съставен е от 17 учени. Повече информация може да бъде немерена на http://ec.europa.eu/health/scientific_committees/environmental_risks/index_en.htm

- разработени са СКОС за живата част на екосистемата и са предложени за флуорантен, полиароматни въглеводороди и полибромирани дифенил етери, тъй като поради свойствата си тези вещества могат да се измерват по-лесно и по-достоверно в тази матрица.
- съществуващите СКОС за живата част на екосистемата за хексахлоробензен, хексахлорбутadiен и живак се запазват, но СКОС за водите и бележка под линия 9 в част А на приложение I към Директива 2008/105/ЕО са заличени, тъй като тези СКОС не позволяват подходяща защита.

Съгласно последните научни достижения актуализираните СКОС представляват подходяща степен на защита на водната среда и на човешкото здраве във връзка с водната среда.

Относно състоянието на съществуващите вещества и според най-новата информация веществата Ди-(2-етилхексил)-фталат (DEHP) и трифлуралин е предложено да бъдат класифицирани като приоритетни опасни вещества.

3.3. Определяне на нови приоритетни вещества

Въз основа на резултата от техническия процес е предложено следните вещества да бъдат определени като приоритетни вещества: аклонифен, бифенокс, цибуترین, циперметрин, дихлорфос, тербуترین, 17алфа-етинилестрадиол, 17бета-естрадиол и диклофенак, и като приоритетни опасни вещества: дикофол, перфлуорооктан, перфлуорооктан сулфонова киселина (PFOS), хиноксифен, диоксини и диоксиноподобни съединения, хексабромциклододекан (HBCDD) и хептахлор/хептахлор епоксид.

Предложени са СКОС за водите за всички нови вещества с изключение на диоксините и диоксиноподобните съединения. Предложени са СКОС за живата част на екосистемата за дикофол, PFOS, диоксини и диоксиноподобни съединения и хептахлор/хептахлор епоксид.

3.4. Преразглеждане на веществата в приложение III към Директива 2008/105/ЕО

Предложени са се четири вещества/групи вещества, съдържащи се в приложение III към Директива 2008/105/ЕО, да бъдат включени в списъка на приоритетните вещества: дикофол, диоксин и диоксиноподобни съединения, PFOS и хиноксифен. Включването на пето вещество – диоксиноподобни РСВ, се покрива от диоксините и диоксиноподобните съединения. Данните за токсичността на недиоксиноподобните РСВ са недостатъчни за изготвяне на надеждни СКОС, поради това не се предлага включването на тези РСВ.

Що се отнася до останалите вещества в приложение III към Директива 2008/105/ЕО изводът от преразглеждането е, че няма достатъчно доказателства за наличието на значителен риск за или посредством водната среда на равнище ЕС, за да бъдат включени на този етап в списъка на приоритетните вещества. По смисъла на бъдещите преразглеждания на приложение X към Директива 2000/60/ЕО Комисията повторно ще оценява наличната информация и при необходимост ще прави предложения за включване в списъка на приоритетните вещества.

Повече подробности за резултата от преразглеждането могат да бъдат намерени в придружаващия работен документ на службите на Комисията SEC(2011)1544.

3.5. Определяне на мерки за контрол на равнище ЕС

При изготвянето на предложението на Комисията през 2006 г. преглед на съществуващите мерки за контрол установи, че от 2000 г. на равнище ЕС са приети редица законодателни актове, които представляват мерки за контрол по смисъла на член 16 от РДВ. Не се счете за необходимо създаването на допълнителни мерки на равнище ЕС за постигането на целите на РДВ. Счете се, че, ако са необходими допълнителни мерки на местно равнище, държавите-членки биха могли да ги включат в плановете си за управление на речните басейни (виж съображения 7 и 8 от ДСКОС).

Оттогава законодателството за контрол на разрешаването и пускането на пазара на химически вещества се е разширило и подобрило значително, и по-конкретно, с приемането на Регламент (ЕО) № 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH)⁶ и Регламент (ЕО) № 1107/2009 относно пускането на пазара на продукти за растителна защита⁷. Това, както и друго съществуващо законодателство на ЕС (например законодателството за биоцидите и ветеринарните лекарствени продукти) съдържат механизми, подходящи за контрол на използването и емисиите на повечето от приоритетните вещества на равнище ЕС (например оценка, ограничаване и разрешаване). Затова тези съществуващи механизми трябва да бъдат прилагани преди да се разработват други и по принцип би следвало да са достатъчни за постигане на целите на РДВ.

Повече информация може да бъде намерена в доклада за оценка на въздействието SEC(2011)1547.

3.6. Други резултати

Техническата работа и консултантската дейност във връзка с преразглеждането на приоритетните вещества дават възможност да се разгледат други аспекти на прилагането на ДСКОС.

Важно постижение е актуализирането на Техническите насоки за определяне получаване на стандарти за качество на околната среда, които съдържат разширени и актуализирани раздели относно стандартите за седимента и за живата част на екосистемата. Това позволи определянето на стандарти за живата част на екосистемата за веществата, които поради характерните си свойства и поведението им във водна среда, са уредени най-добре в тази матрица. Това значително ще подобри защитата, предложена от ДСКОС.

Друг важен аспект е определянето на проблемни вещества, които поради тяхното устойчиво, биоакумулиращо и токсично поведение, ще продължат да предизвикват превишаване на нивата на СКОС за дълго, дори ако вече са предприети много строги мерки за ограничаване на емисиите. Поради характеристиките си те изискват да бъдат разглеждани отделно по отношение на мониторинга им и на представянето на въздействието им върху химическото състояние.

⁶ ОВ L 396, 30.12.2006 г., стр. 1—849.

⁷ ОВ L 309, 24.11.2009 г., стр. 1—50.

В заключение преразглеждането определя необходимостта от механизъм за подобряване на събирането на целеви и висококачествени данни от мониторинг от целия ЕС, което да помогне на бъдещите дейности по определяне на приоритетните вещества. Оценката на въздействието показва предимствата от създаването на такъв механизъм.

4. ПЕРСПЕКТИВИ ЗА БЪДЕЩИ ПРЕРАЗГЛЕЖДЕНИЯ НА ПРИЛОЖЕНИЕ X КЪМ ДИРЕКТИВА 2000/60/ЕО

Преразглеждането на приоритетните вещества беше направено по времето, когато започна прилагането на REACH и се създаваше Европейска агенция по химикали (ЕСНА). Бъдещите дейности по определяне на приоритетните вещества ще се възползват от богатата информация, осигурявана от процеса на регистриране в REACH, чиито първи срок е бил през ноември 2010 г. Освен това експертния опит по оценка на риска на равнище ЕС е съсредоточен в ЕСНА и в други агенции, които се занимават с оценка на риска на други химикали, като за пестицидите това е Европейският орган за безопасност на храните (ЕОБХ), а за фармацевтичните продукти — Европейската агенция по лекарствата (ЕМА). При бъдещите преразглеждания на списъка на приоритетните вещества Комисията ще проучва възможностите за по-ефикасно използване на съществуващия на равнище ЕС експертен опит по оценка на риска. Тази инициатива трябва да гарантира също, че се поддържа висока степен на съответствие между РДВ и свързаните политики като например тези за химическите вещества, биоцидите, пестицидите и фармацевтичните продукти.